

Nr 601.

Av herr **Persson** i Landafors, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 294, angående statliga åtgärder för tryggande av vedförsörjningen m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 294, fastställes ett vedavverkningsprogram för avverkningsåret 1 juli 1945—30 juni 1946 å 50 miljoner kubikmeter för att täcka behovet för bränsleåret 1946/47. Bränslekommissionen har föreslagit att denna kvantitet fördelas med 34 milj. m³ bränn- och kolved samt 16 milj. m³ massaved. Till detta har Kungl. Maj:t anfört att det bör ifrågasättas om icke större del av den föreslagna kvantiteten bör utgöras av massaved. Statens förlustrisker skulle därvid bli mindre för den händelse en betydande import av fossila bränslen skulle kunna ske och massaveden sålunda skulle kunna överlämnas som råvara till massaindustrien i stället för att användas som bränsle. Massaindustriens råvaruförbrukning år 1937 var omkring 21 milj. m³. Bränslekommissionen beräknar att sammanlagt 23 milj. m³ skola stå till förfogande den 1 juli 1945. Det är sålunda den kvantitet som normalt behöves för massaindustriens behov. Det torde nu vara all anledning att inte räkna med någon betydande del av massaveden till bränsle. Kriget är slut, och utsikt föreligger att handelsvägarna skola öppnas inom den närmaste tiden. Därmed ställes också i utsikt en livlig efterfrågan och stor export av pappersmassa. Massaindustrien, som under kriget i stor utsträckning haft driftstopp, måste nu säkerställas för råvara och gå in för full produktion så snart avsättningen för produkterna tryggats. För att täcka bränslebehovet här i landet måste sålunda massaveden lämnas ur räkningen och avverkningarna helt inriktas på bränn- och kolved. Inga fossila bränslen beräknas kunna importeras före 1 juli 1946, och det är ovisst när så kan ske. Vi äro därför fortfarande hänvisade till att helt lita till de små lager av kol, som finnas i landet, och det inhemska bränslet.

Avverkningsåret 1 juli 1944—30 juni 1945 beräknas ge endast 22 milj. m³ kast- och långved och 11 milj. m³ massaved. Genom forcerad höstavverkning 1945 räknar bränslekommissionen att kunna taga i anspråk 6 milj. m³ ved till bränsle första halvåret 1946. Enligt samma kalkyl räknas med 7 milj. m³ av den tillgängliga massaveden till bränsle, och därmed skulle en kvantitet av 35 milj. m³ ved bli disponibel för bränsleåret 1 juli 1945—30 juni 1946. Sedan varmvattnet helt lämnats ur räkningen är det beräknade behovet av bränsle för

samma tid 49 milj. m³. Sålunda kan behovet endast till 70—75 procent tillgodoses. Detta är ett synnerligen allvarligt läge. Alla resurser måste nu mobiliseras för en jättekampanj på detta område och för att bringa bränsleproduktionen i nivå med förliggande behov.

Behovet av arbetskraft bör kunna lösas genom avvecklingen av den militära beredskapen före den 1 juli i år. Det nuvarande systemet för bränsleproduktionen måste förenklas och göras mera rättvist samt erbjuda bättre betalning för huggnings- och körningsarbetet samt i vissa fall för rotvärde. Detta är ett villkor för att i första hand den vana arbetskraften skall i full utsträckning gå över till vedproduktionen i skogarna men därjämte också för att största möjliga antal mindre vana arbetare skall stimuleras att söka detta arbete.

Om svårigheterna i fråga om bränsleförsörjningen icke bemästras, komma följderna av detta att bli mycket allvarliga i fråga om såväl näringslivet som folkförsörjningen och folkhälsan. I ett sådant läge krävas exceptionella ingripanden från statsmakternas sida. Dessa ingripanden böra enligt vår mening ske på följande sätt:

Det nuvarande premiesystemet för att stimulera huggning och körning slopas från och med den 1 juli, enär det inte haft avsedd effekt. Även de s. k. huggarkurserna upphöra vid samma tid.

För skogsägarna fastställs avverkningsplikt, vilken konsekvent genomföres. Till enskilda mindre skogsägare, vilka redan i de flesta fall avverkat den egentliga vedskogen, fastställs en skälig rotvärdesgaranti.

I stället för premier till vana skogshuggare och särskilda förmåner för ovan arbetskraft å de s. k. kurshuggningarna fastställa statsmakterna att vissa minimilöner skola utgå till alla, som syssla med ifrågavarande vedhuggning. Minimilönerna till huggarna böra fastställas så, att de komma att variera mellan 5 och 7 kronor per m³ allt efter svårighetsgraden å den skog som skall avverkas.

Körningspriset överenskommes med hänsyn till markförhållanden, läge och väglängd efter särskilt utarbetad taxa, så att skälig lön för detta arbete erhålles.

Skogsägaren, som är den avverkningspliktige, skall ansvara för betalningen till såväl huggare som körare.

Skulle rotvärdesgaranti jämte huggnings- och körningskostnaderna överstiga fastställt normalpris, skall staten betala den överskjutande delen till skogsägaren.

Organiseras arbetet efter dessa grundlinjer äro vi förvissade om att betalningen kommer att verka stimulerande och framför allt ge den rättvisa åt de vana skogsarbetarna, som de hittills väntat på att bli tillerkända, och att det kommer att leda till den uppräckning och arbetsintensitet i skogarna som också skulle säkerställa avverkningsprogrammets genomförande.

Med hänvisning till vad sålunda anförts föreslås,

att riksdagen uttalar sig för att Kungl. Maj:t, för tryggande av bränsleförsörjningen, vidtager sådana åtgärder som i denna motion angivits.

Stockholm den 22 maj 1945.

O. F. Persson.
